

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph. D.,
ve věci

žalobce: **A. H.**, narozen X
státní příslušnost Uzbekistán
pobytem X,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. OAM-298/ZA-ZA11-VL16-2022,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, č. j. OAM-298/ZA-ZA11-VL16-2022, jímž žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že správní orgán nesprávně použil ust. § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, neboť žalobce před podáním aktuální žádosti nepodal žádost o azyl opakovaně, ale před podáním žádosti, která byla posouzena jako nepřijatelná, pouze jednou. Podle

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobce jeho aktuální žádost vychází z nové situace, jelikož jeho předchozí manželství zaniklo a žalobce uzavře nové manželství s českou občankou, se kterou žije.

3. Žalobce nesouhlasil s žalovaným a jeho optimistickým hodnocením situace v Uzbekistánu a zdůraznil, že bezpečnostní situace v této zemi je tristní a státní orgány nejsou schopny potlačit reálnou moc kmenové mafie. Žalobce dále sdělil, že nemá příliš velké vyjadřovací schopnosti, je introvertní povahy a nemá vzdělání, aby rozlišil nuanci důvodů, pro které lze žádat o mezinárodní ochranu. Vzhledem k tomu, že stát není schopen zajistit vládu práva, je žalobce vystaven nebezpečí újmy na zdraví a na životě. Pokud by byl žalobce nucen vrátit se do Uzbekistánu, obává se, že by byl vystaven násilí. Upozornil, že orgány státu jsou propojeny a ovlivňovány kmenovými mafiemi a tím vystavují občany reálnému nebezpečí, čehož se žalobce obává.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Uvedl, že námitky neprokazují, že by žalovaný porušil některá ustanovení správního řádu či zákona o azylu, a proto nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné, nesprávné či nezákonné. Žalovaný zjistil skutečný stav věci a zabýval se všemi skutečnostmi, jež žalobce sdělil, a opatřil si úplné podklady a objektivní informace pro vydání rozhodnutí.
5. Žalovaný konstatoval, že žalobce neuvedl v opakované žádosti žádné nové skutečnosti, nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností, na jejichž základě by bylo možné důvodně předpokládat, že by byl žalobce vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Podle žalovaného žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, na základě kterých by žalovaný změnil své rozhodnutí nebo měl důvod správní řízení opakovat.
6. Žalovaný uvedl, že žalobce podal dne 18. 11. 2019 první žádost o udělení mezinárodní ochrany, o této žádosti správní orgán rozhodl dne 2. 6. 2020 pod č. j. OAM-1022/ZA-ZA11-VL16-2019 a mezinárodní ochranu žalobci neudělil. Následně podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, kterou soud svým rozsudkem ze dne 14. 10. 2021, č. j. 2 Az 33/2020-31, zamítl. Dne 13. 3. 2022 podal žalobce opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Jako hlavní důvod své žádosti uvedl, že se nemůže vrátit do Uzbekistánu, jelikož se obává toho, že mu bude vyhrožováno mafiány, kteří po něm požadují peníze, které jim žalobce dluží.
7. K námitce žalobce, že se žalovaný nedostatečně věnoval nové skutečnosti, že se s manželkou rozvedl a nyní má novou přítelkyni, se kterou žije a plánuje se s ní oženit, žalovaný uvedl, že tuto skutečnost nelze považovat za azylově relevantní.
8. K námitce žalobce, že nemá vzdělání, aby rozlišil nuanci důvodů, pro které lze žádat o mezinárodní ochranu žalovaný uvedl, že při posuzování žadatele o azyl musí vycházet ze zásady individuálního posuzování jednotlivých žádostí, nejprve vychází ze sdělení žadatele o azyl a následně tyto podklady může hodnotit na podkladu informací o zemi původu. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2004, sp. zn. 3 Azs 21/2004. Žalovaný dále připomněl, že žalobce byl řádně poučen o průběhu správního řízení a v případě nejasností se mohl kdykoliv obrátit na správní orgán. Žalovaný dále zdůraznil, že se žalobce neseznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, ačkoli mu bylo předvolání k seznámení se s podklady v souladu s ust. § 24 zákona o azylu řádně doručeno.
9. Vzhledem k tomu, že žalobce již podal druhou žádost o mezinárodní ochranu v České republice, je žalovaný přesvědčen, že hlavním motivem žalobce je snaha o legalizaci jeho Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

pobytu na území České republiky a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. 7 Azs 117/2004.

Posouzení věci soudem

10. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nesdělil soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byl ve výzvě výslovně poučen, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
11. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
13. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 18. 11. 2019 podal žalobce první žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž mimo jiné uvedl, že v Uzbekistánu vlastnil obchod, ale časem se na něj napojila mafie a vydírala ho, požadovala po něm peníze a vyhrožovala mu podpálením jeho obchodu. Na základě této žádosti žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 6. 2020, č. j. OAM-1022/ZA-ZA11-VL16-2019, žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. V uvedeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu na území České republiky za účelem výdělků finančních prostředků. Po vyhodnocení relevantních okolností případu žalovaný uzavřel, že v případě žalobce nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany.
14. Dne 13. 3. 2022 podal žalobce v pořadí druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že v Uzbekistánu podnikal a bylo mu vyhrožováno mafií, výhrůžky přetrvávají dodnes, chodí za jeho matkou a bratrem a vyptávají se, kde je. V případě návratu do své vlasti se obává, že po něm bude mafie stále požadovat peníze.
15. Žalovaný si dále jako podklad pro rozhodnutí vyžádal materiály z předchozího řízení č. j. OAM- 1022/ZA-ZA11/2019, Informace OAMP – Uzbekistán, Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 8. 3. 2022 a Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 20. 4. 2021, č. j. 106865-6/2021-LPTP o možnosti vycestování občanů Uzbekistánu do zahraničí a návratu zpět do vlasti, registrace u zastupitelského úřadu v zahraničí, žádost o azyl v zahraničí, situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

16. Dne 4. 5. 2022 žalovaný poskytl žalobci možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim či navrhnout další podklady rozhodnutí nebo uvést námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Této možnosti však žalobce nevyužil. Následně vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí.
17. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud zdůrazňuje, že předmětem soudního přezkumu v této věci je rozhodnutí žalovaného, jímž bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. V takovém případě je soud povolán výhradně k tomu, aby zkoumal, zda byly naplněny důvody pro zastavení řízení a zda byla žádost žalobce skutečně nepřipustná. Toto omezení vyplývá i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které platí, že *„[b]ylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona ... o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74).
18. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu platí, že *„[ř]ízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.“* Z § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu přitom vyplývá, že *„žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.“* Opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany se podle § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu pro účely tohoto zákona rozumí žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu platí, že *„[p]odal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“*
19. Opakovaná žádost je žádost druhá v pořadí, tedy první opakovaná žádost, která je podána toutéž osobou kdykoli poté, co byla podána žádost originální - původní, první v pořadí. Za další opakovanou žádost se považuje žádost podaná toutéž osobou jako třetí či další v pořadí neboli se jedná o druhou a další opakovanou žádost.
20. Koncept tzv. opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany byl do zákona o azylu promítnut na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, (dále jen „procedurální směrnice“) a projevil se v § 11a a násl. zákona o azylu. Tato ustanovení zohledňují situaci, kdy je žádost podávána žadatelem opakovaně, přičemž však jmenovaný neuvádí žádné skutečnosti či zjištění a současně ani z úřední činnosti příslušného správního orgánu nejsou známy nové skutečnosti, které žadatel nemohl bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení a jež by svědčily o jeho možném pronásledování podle definice uvedené v tomto zákoně nebo hrozbě nebezpečí vážné újmy. Plně v souladu s procedurální směrnicí zákon o azylu stanoví, že v případě, kdy je na základě předchozích řízení či s ohledem na absenci podstatných změn okolností vztahujících se k pronásledování či hrozbě vážné újmy možné se domnívat, že jim cizinec nebude vystaven, správní orgán řízení usnesením zastaví.

21. Důvodová zpráva k příslušné novele zákona o azylu (provedené zákonem č. 314/2015 Sb.) v dané souvislosti uvádí: „Cílem transpozice tohoto ustanovení je zamezit zneužívání řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy není žádoucí, aby cizinci podávali stále dokola žádosti o udělení mezinárodní ochrany, i třeba pokud dosavadní řízení v téže věci dosud neskončilo (tato situace je řešena v § 11b), s cílem buď zabránit návratu do země původu nebo profitovat z materiálních benefitů poskytovaných žadatelům o udělení mezinárodní ochrany. Je nutné vysvětlit, že tento postup se uplatní s přihlédnutím ke všem předchozím řízením, což znamená, že všechny skutečnosti tvrzené cizincem už byly posouzeny jednak ministerstvem, ale i odvolacím soudním orgánem (podal-li cizinec opravný prostředek) a je nutné brát v úvahu i to, že pokud by byla další opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany podána po delším časovém období (jednotky let), může se osobní situace cizince nebo situace v zemi jeho původu rapidně změnit a v takovém případě by další opakovaná žádost měla být posouzena v režimu přípustnosti – zde by tedy nebyla splněna podmínka, že lze vycházet ze zjištění v minulých řízeních.“
22. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, vyplývá, že hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotně-právní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.
23. Z výše uvedeného plyne, že úkolem správního orgánu v případě opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany je zkoumat, zda nedošlo k podstatné změně okolností, jež v předchozím případě (či případech) vedly k zamítnutí dřívější žádosti (nebo žádostí) o udělení mezinárodní ochrany. Hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti je tedy postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které žadatel – nikoli vlastní vinou – nemohl uplatnit během předchozího (předchozích) řízení.
24. Žalobce by měl mít na paměti, že § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu představuje podle judikatury Nejvyššího správního soudu jistý filtr, jehož prostřednictvím je možné propustit do opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, tzv. *res iudicata*, resp. v daném případě *res administrata*.
25. Předně soud konstatuje, že se v případě žalobce jedná o opakovanou žádost. První žádost (originální – původní) byla podána dne 18. 11. 2019. Na základě této žádosti žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 6. 2020, č. j. OAM-1022/ZA-ZA11-VL16-2019, žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Poté dne 13. 3. 2022 podal žalobce svou druhou žádost v pořadí, tedy žádost opakovanou (viz výše).
26. Žalobce v původní žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 18. 11. 2019 mezi důvody pro její udělení uvedl strach z mafie, která ho vydírala a požadovala po něm peníze. Prakticky shodné důvody však žalobce uvedl také ve své druhé žádosti ze dne 13. 3. 2022. Jako novou skutečnost žalobce uvedl, že se rozvedl a má novou přítelkyni, se kterou chce uzavřít manželství.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

27. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (str. 3 a 4) plyne, že se porovnáním jednotlivých žádostí o udělení mezinárodní ochrany a v nich uplatněných důvodů žalovaný náležitě zabýval a shledal, že žalobce neuvedl ani se neobjevily žádné nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho zavinění předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení a které by nasvědčovaly možnému pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu nebo hrozící vážné újmě podle § 14a téhož zákona. Jako důvod své druhé žádosti žalobce uvedl novou skutečnost, že se rozvedl a má novou přítelkyni. Žalovaný konstatoval, že uvedené skutečnosti se netýkají změny situace v zemi jeho původu. S těmito závěry žalovaného se soud plně ztotožňuje a konstatuje, že v případě žalobce byly naplněny zákonné podmínky nepřipustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany stanovené v § 11a odst. 1 zákona o azylu, žalovaný proto oprávněně a plně v souladu s § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona vyslovil nepřipustnost této žádosti a řízení podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil. V tomto postupu a rozhodnutí žalovaného neshledal soud žádné pochybení.
28. K námitce žalobce, že nemá velké vyjadřovací schopnosti, nerozezná nuanci důvodů, pro které lze žádat o udělení mezinárodní ochrany soud uvádí, že ze správního spisu vyplývá, že byl žalobce řádně poučen o průběhu správního řízení a dne 20. 4. 2022 mu bylo doručeno předvolání k seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Žalobce však dne 4. 5. 2022 nevyužil možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim či navrhnout další podklady rozhodnutí nebo uvést námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. V případě jakýchkoli nejasností se mohl obrátit na správní orgán, případně zvolit si právního zástupce. Proto soud i tuto námitku považuje za nedůvodnou.
29. Soud dále uvádí, že vzhledem k tomu, že žalobce neuvedl žádné nové azylově relevantní skutečnosti, nebyl žalovaný povinen posuzovat, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany (§ 10a odst. 2 zákona o azylu), neboť toto posouzení již provedl v rámci řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Za této situace tak nemohlo dojít k tomu, aby byl žalobci udělen humanitární azyl ve smyslu § 14 zákona o azylu, neboť žalovaný nebyl povinen, zabývat se tím, zda jsou u žalobce splněny podmínky pro jeho udělení a opětovně posuzovat jeho rodinnou, ekonomickou a sociální situaci.
30. Lze tedy uzavřít, že vydáním napadeného rozhodnutí nedošlo k porušení namítaného ustanovení § 10 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
31. Na okraj soud poznamenává, že mezinárodní ochrana je institutem výjimečným a nelze jím legalizovat pobyt. K tomuto účelu měl žalobce využít instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.
32. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. července 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.